

Dr inż. Adam BARYŁKA

Centrum Rzeczoznawstwa Budowlanego Sp. z o.o., Warszawa

Przepisy regulujące wykonywanie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie

1. Źródła prawa

Do źródeł prawa regulujących wykonywanie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie obecnym zaliczamy przepisy określające wymagania w zakresie wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie:

- a) **ustawa** z dnia 7.07.1994 r. - *Prawo budowlane* (Dz.U. z 2013 r. poz. 1409);
- b) **ustawa** z dnia 15.12.2000 r. o *samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa* (Dz.U. z 2014 r. poz. 1946 tj.) określająca organizację i zadania samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa, a także prawa i obowiązki członków tych samorządów;
- c) **ustawa** z dnia 14.06.1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz.U. z 2013 r. poz. 267) ;
- d) **rozporządzenie** Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11.09.2014 r. w *sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie* (Dz.U. z 2014 r. poz. 1278) ;
- e) **rozporządzenie** Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 23.10.2014 r. w *sprawie wzorów i sposobu prowadzenia w formie elektronicznej centralnych rejestrów osób posiadających uprawnienia budowlane oraz ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie* (Dz.U. poz. 1513) ;
- f) **rozporządzenie** z dnia 31.10.2002 r. w *sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członków samorządów zawodowych architektów, inżynierów budownictwa* (Dz.U. Nr 194, poz. 1635);
- g) **rozporządzenie** Ministra Finansów z dnia 11.12.2003 r. w *sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej architektów oraz inżynierów budownictwa* (Dz.U. Nr 220, poz. 2174) ;

Przepisy wewnętrzne Izby Samorządu Zawodowego:

a) **Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa** (przepisy dostępne na stronie internetowej PIIB) opracowane na podstawie obowiązujących przepisów prawa (uzupełnione i poprawione na XIII Krajowym Zjeździe Sprawozdawczo-Wyborczym PIIB w dniach 27-28 czerwca 2014 r.;

b) **Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej** (przepisy dostępne na stronie internetowej IARP) opracowane na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

Przepisy określające organy właściwe do udzielania uprawnień budowlanych i tytułów rzeczoznawców budowlanych

- **ustawa** z dnia 15.12.2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz.U. z 2014 r. poz. 1946).

2. Zakres regulacji przepisów prawa budowlanego

Zawartość ustawy - *Prawo budowlane*

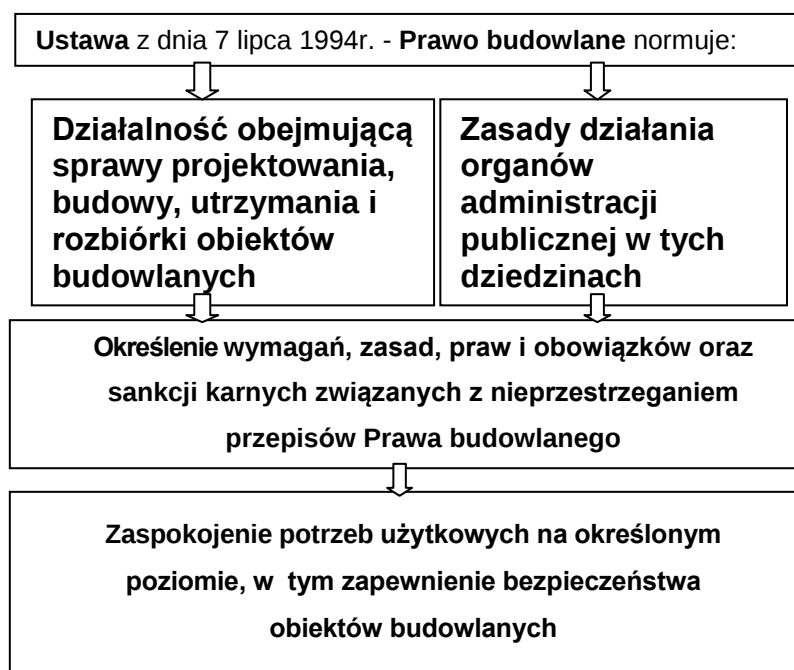
Ustawa - *Prawo budowlane* (Pb) normuje:

a) działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych oraz

b) zasady działania organów administracji publicznej w tych dziedzinach. Schemat ogólnego zakresu tej regulacji przedstawiono na rysunku 1. Ustawa Prawo budowlane zawiera 11 rozdziałów.

Rozdział 1 - **Przepisy ogólne** - zawierają m.in.:

- definicję 24 pojęć** (w tym pojęcie obiektu budowlanego, robót budowlanych, obszaru oddziaływania obiektu budowlanego itp.);
- wymagania dotyczące projektowania, budowania i eksploatacji obiektów budowlanych;**
- zagadnienie przepisów techniczno-budowlanych.**

Rys. 1. Zakres regulacji ustawy –*Prawo budowlane*

Rozdział 2 - **Samodzielne funkcje techniczne** w budownictwie;

Rozdział 3 - **Prawa i obowiązki** uczestników procesu budowlanego (inwestora, inspektora nadzoru inwestorskiego, projektanta, kierownika budowy lub kierownika robót);

Rozdział 4 - **Postępowanie poprzedzające rozpoczęcie robót budowlanych**, w którym określono uwarunkowania prawne dotyczące prowadzenia robót budowlanych (zaliczanych do pojęcia budowa oraz pozostałych robót budowlanych), w tym wymagania dotyczące uzyskania pozwolenia na budowę i zgłoszenia zamiaru wykonywania robót budowlanych, które nie wymagają pozwolenia;

Rozdział 5 - **Budowa i oddawanie do użytku obiektów budowlanych** - określający podstawowe czynności związane z rozpoczęciem robót budowlanych, ich prowadzeniem, dokonywaniem odbiorów, a także obowiązki inwestora, projektanta, kierownika budowy i inspektora nadzoru inwestorskiego;

Rozdział 6 - **Utrzymanie obiektów budowlanych** - określający obowiązki właściciela lub zarządcy, związane z utrzymywaniem obiektu, w tym w szczególności okresowe kontrole obiektów;

Rozdział 7 - **Katastrofa budowlana** - określający definicję katastrofy budowlanej oraz obowiązki różnych podmiotów w tym zakresie, a także organów nadzoru budowlanego;

Rozdział 8 - **Organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego**;

Rozdział 9 - **Przepisy karne** - związane z nieprzestrzeganiem przepisów ustawy;

Rozdział 10 - **Odpowiedzialność zawodowa w budownictwie** - dotycząca osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie;

Rozdział 11 - **Przepisy przejściowe i końcowe**.

Ustawa zawiera **załącznik określający kategorie obiektów budowlanych** wraz z przypisanymi im współczynnikami kategorii obiektu (k) oraz współczynnikami wielkości obiektu (w), które są wykorzystywane przez organy administracji publicznej właściwe w sprawach robót i obiektów budowlanych przy:

- a) nakładaniu obowiązku uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie;
- b) kosztów związanych z czynnościami kontrolnymi tych organów, a także
- c) przy ustalaniu wysokości opłaty legalizacyjnej.

Brak dokładnych uregulowań szeregu zagadnień w przepisach ustawy - *Prawo budowlane* rodzi wiele wątpliwości w praktyce budowlanej, której przejawem są, między innymi, liczne pytania w tym zakresie formułowane w środowisku zawodowym architektów i inżynierów budownictwa, a także problemy towarzyszące działalności związanej z realizacją procesu budowlanego zarówno inwestycyjnego, jak i eksploatacyjnego. Dla praktyki sprawowania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie istotne są zatem:

- orzeczenia sądowe rozstrzygające poszczególne sprawy z tego zakresu, zawierające określone oceny i wskazówki interpretacyjne oraz

- zamieszczone na stronie internetowej GUNB:

- stanowiska Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego dotyczące ustawy - *Prawo budowlane* oraz

- wyjaśnienia przepisów Prawa budowlanego dokonane w GUNB, które nie stanowią wykładni prawa i nie są wiążące dla organów administracji publicznej orzekających w sprawach indywidualnych, ale zawierają ogólne wytyczne, którymi powinni kierować się uczestnicy procesu budowlanego oraz właściwe organy,

- wyjaśnienia ww. przepisów zamieszczane na stronach internetowych IARP oraz PIIB a także na łamach miesięczników: *Zawód: Architekt* oraz *Inżynier Budownictwa*.

Autorzy książki korzystali z ww. Źródeł.

Należy ponadto podkreślić, że w ramach projektu pt. „Uproszczenie procedur związanych z podejmowaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej poprzez ich elektroniczną i wdrożenie idei Jednego okienka” (UEPA)”, który był realizowany w ramach Priorytetu V PO KL – Dobre rządzenie (Działanie 5.3. - Wsparcie na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej) - opracowano szereg pożytecznych procedur postępowania związanych ze stosowaniem przepisów - ustawy *Prawo budowlane* - zawierających opisy zaakceptowane przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju. Niektóre z tych procedur wykorzystano w opracowaniu niniejszej książki.

Przepisy ustawy - *Prawo budowlane* dotyczące samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie

W przepisach ustawy Pb określono zagadnienia dotyczące:

- samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (rozdział 2 Pb);
- praw i obowiązków osób wykonujących samodzielne funkcje techniczne (projektanta, kierownika budowy, inspektora nadzoru budowlanego) w procesie budowlanym (rozdział 3 Pb);
- budowy i oddawania do użytku obiektów budowlanych (rozdział 5 Pb);
- prowadzenia przez GINB wpisów do centralnych rejestrów osób posiadających uprawnienia budowlane oraz osób ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej (art. 88a Pb ust. 1 pkt 3, ust. 2, 3, 4 i 5),
- odpowiedzialności karnej (rozdział 9 Pb) oraz odpowiedzialności zawodowej (rozdział 10 Pb);

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11.09.2014 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie

W wyniku nowelizacji ustawy Pb wprowadzonej art. 1 ustawy z dnia 9.05.2014 r. o *ułatwianiu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych* w art. 16 ustawy - *Prawo budowlane* zawarto delegację dla ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego do określenia w drodze

rozporządzenia zagadnień dotyczących samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, **mając na względzie zapewnienie przejrzystego i sprawnego przeprowadzania czynności związanych z nadawaniem uprawnień budowlanych, a także uznawaniem praktyk zawodowych.**

Na podstawie tej delegacji wydano rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11.09.2014 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz.U. z 2014 r. poz. 1278);

LITERATURA

1. Baryłka A., *Wprowadzenie do inżynierii bezpieczeństwa obiektów budowlanych*. Chłodnictwo 4,5/2015, Spawalnictwo 4/2015.
2. Baryłka A., *Zagadnienia katastrofy budowlanej w ustawie Prawo budowlane*, Referat na VIII
3. Międzynarodowej Konferencji „Bezpieczeństwo pożarowe obiektów budowlanych”, Warszawa – Józefów 2014.
4. Baryłka A., Baryłka J., *Inżynieria bezpieczeństwa obiektów budowlanych w przepisach prawa*, Referat na XXVI Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Technicznej „Inżynieria bezpieczeństwa – Ochrona przed skutkami nadzwyczajnych zagrożeń”, „Ekomilitaris 2012”, Zakopane 2012.
5. Baryłka A., Baryłka J., *Okresowe kontrole jako ważny etap diagnostyki technicznej obiektów budowlanych*, Referat na V Krajowej Konferencji Naukowo-Technicznej ARCHBUD 2012 „Problemy współczesnej architektury i budownictwa”, Zakopane 2012.
6. Baryłka A., Baryłka J., *Funkcje techniczne w budownictwie. Przewodnik po procesie inwestycyjnym i eksploatacyjnym*. POLCEN, Warszawa, 2015.
7. Baryłka A., Baryłka J., *Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie. Przewodnik po prawie z komentarzem*. POLCEN, Warszawa, 2016.
8. Ustawa z dnia 07.07.1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. 2010.243.1623 j.t., z późn. zm.).

Streszczenie

W referacie przedstawiono przepisy prawa regulujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie związanym z obronnością i bezpieczeństwem państwa.

***Słowa kluczowe:** przepisy prawa, obronność państwa, funkcje techniczne*

Provisions governing the exercise of independent technical functions in building of defense-related state

Summary

The paper presents the provisions of the law governing independent technical functions in the construction related to defense and national security .

***Keywords:** law , national defense , technical functions*